

1000231543140

ikt. szám: FPH017 /112 - 15 /2023

EMLÉKEZTETŐ**A Nyitott Budapest munkacsoport üléséről****2023. október 24. 15.30 óra, Microsoft Teams és Főpolgármesteri Hivatal, 105. terem**

Jelen voltak:

Kerpel-Fronius Gábor	főpolgármester-helyettes
Dr. Milánkovich András	főosztályvezető-helyettes
Wéber Viktor	közigazgatási önkormányzati tanácsadó
Barta Judit	civil csoportvezető
Sain Mátyás	részvételiségi csoportvezető
Kárpáti Fanny	civil referens
Dr. Gozdán Dóra Ramóna	jogi referens
Molnár Bence	részvételiségi titkár
Van Dommelen Írisz Florina	személyi asszisztens
Merényi Miklós	K-Monitor Közhasznú Egyesület
Madarász Csaba	Közösségi Digitális Eszközök Alapítvány
Schwanzer Petronella	Magyar Páciensek Kamarája Egyesület
Szabó Roland	Magyar Páciensek Kamarája Egyesület
Móra Vera	Ökotárs Alapítvány
Szebeni Dávid	Településfejlesztési Szövetség

Kerpel-Fronius Gábor, főpolgármester-helyettes:

Köszöntötte az ülés résztvevőit, majd röviden bemutatta a napirenden szereplő témákat és azok előadóit. Elmondta, hogy a harmadik ciklus végéhez érkeve a közösségi költségvetés a Főváros rendes intézményrendszerébe lassan beépül; sok tanulság került levonásra, amiket az aktuális és jövőbeni folyamatokba integrálni lehet. A közösségi költségvetést évről-évre fejlesztjük, ilyen fejlesztés például a több szavazólapra kerülő ötlet, a szavazási időszak koncentráltabbá tétele, vagy az, hogy egyenként is lehet ötletekre szavazni. Nagyobb változás volt idén, hogy hangsúlyosan megjelent az ötletek konkrét helyhez kötése. Emellett a közösségi költségvetés weboldala, az

otlet.budapest.hu is felhasználóbarátabbá vált, így lehetőség volt az ötletek kategóriák szerinti böngészésére vagy a szavazási folyamathoz megszakítás után való visszatérésre.

Elmondta, fejlődni többek között a közösségi költségvetés népszerűsítésében és az ötletelbírálási folyamat könnyebbé tételében is lehet. A városvezetés célja, hogy minél több ember érezze úgy, hogy hasznos és fontos része a város életének a közösségi költségvetés, ezért számítanak a civil szervezetek véleményére a meglévő folyamatokkal kapcsolatban és az egyes kezdeményezések, ötletek felkarolásában is.

1. napirendi pont: A közösségi költségvetés 2022/23-as éves ciklusa, a nyertesek ismertetése

Sain Mátyás, részvételiségi csoportvezető:

Előadását prezentáció segítségével szemléltette. Elmondta, hogy a közösségi költségvetés szeptember 30-án zárult szavazása után a felhasználói élményre fókuszáló felmérés készült körülbelül 500 kitöltővel. Bemutatta a közösségi költségvetés elmúlt évre vonatkozó összefoglaló adatait, majd összefoglalta az ideai változtatásokat. A szavazólapra került ötletek száma a tavalyihoz képest 49-ről 139-re nőtt. A szakmai értékelést a Főpolgármesteri Hivatal és fővárosi cégek szakmai egységei végezték, az Állampolgári Tanács idén már nem állt fel, ezért a budapestiek csak a szavazáson nyilváníthattak véleményt. Ennek oka, hogy a Tanács jellemzően a népszerűbb belvárosi vagy a konkrét helyszín nélküli projekteket támogatta, míg a külvárosiak kiszorultak.

A szavazás menete egyszerűbb lett, nem kellett minden kategóriában szavazni. Érvényességi küszöb került bevezetésre, ami minimum 1000 szavazatot jelent az egész várost érintő és a helyi nagy ötleteknél, 500 szavazatot helyi kis ötletek esetében. A szavazási időszak 1 hónapra rövidült, de intenzívebb kampány övezte - így sikerült növelni a szavazatok számát. Két nagy konzultációs eseményt tartottak leendő ötletgazdáknak, mindkettő jó visszhangot kapott. A 2022-es évvel megegyezően 18 ötlet nyert idén is. Prezentációjában kitért a korábbi ötletek megvalósulásának állására is: 9 megvalósult, 4 részben, 14 tervezési fázisban, 6 előkészítés alatt van.

2. napirendi pont: Tájékoztató a fővárosi közösségi költségvetés rendeletről, és a következő, 2023/24-es ciklus szabályainak változásairól

Sain Mátyás, részvételiségi csoportvezető:

Bevezetőjében elmondta, hogy még jóváhagyásra várnak a 2023/24-es ciklus szabályainak változtatásai, de a Közgyűlés szeptemberben elfogadta a közösségi költségvetés általános szabályairól szóló rendeletet.

Dr. Gozdn Dóra Ramóna, jogi referens:

Kifejezte örömét, hogy immár rendelet szabályozza a közösségi költségvetés megvalósítását, hiszen az garantálja hosszútávon, hogy évről-évre megvalósulhasson. Röviden összefoglalta a rendeletet, mely tartalmazza a megvalósítás szabályait, továbbá azt, hogy kik adhatnak be ötletet és kik szavazhatnak az ötletekre. A rendeletalkotással a stabilitáson túl az is cél volt, hogy a tanulságokat beépítve lehessen változtatni a szabályokon, ezért több minden is mint lehetőség és nem, mint kötelező elem szerepel benne (pl. állampolgári tanács az ötletszűrésre). Bemutatta a rendelet társadalmi egyeztetésének folyamatát is – 37 előzetes vélemény érkezett, melyeket igyekeztek beépíteni a végleges rendeletbe.

Sain Mátyás, részvételiségi csoportvezető:

Összefoglalta a várható szabályváltoztatásokat, melyek a lezárt ciklus tanulságaira épülnek, hangsúlyozva, hogy ezek még nem véglegesek. Elmondta, a helyi kis ötletek népszerűek és működnek, miközben a szakmai ágazatok szeretik az összevont nagy ötleteket – e kettő között egyensúlyra kell törekedni. A szavazási időszak rövidebb, de ezt intenzívebb kampány támogatja meg. A minimális szavazat küszöbről elmondta, az sok félreértést okozott, ezért felmerült annak elhagyása. Állandó dilemma továbbá az aktuális szavazási állás feltüntetése – ennek a honlapon való szerepeltetése egyelőre kérdéses. Az innovatív ötletekről kifejtette, azok megvalósulását értékeli az ágazatok, de a kivitelezésük nehézséget is okozhat, és akár évekre is telhet egy-egy újfajta megoldást előkészíteni. Az ötletszalonn és az ötletgazda találkozó nagyon népszerűnek bizonyultak, így a következő ciklusra is betervezték hasonló eseményeket. Javaslatuk szerint a következőkre van szükség: kategóriánként három ötletre lehessen szavazni; ne legyen minimális szavazatküszöb; a kategóriák maradjanak; illetve több ötletszalont szervezzen a Főpolgármesteri Hivatal.

3. napirendi pont: A civil szervezetek szerepe és lehetőségei a közösségi költségvetésben

Sain Mátyás, részvételiségi csoportvezető:

Előadását azzal kezdte, hogy kifejezetten hisz abban, hogy fontos szerepe van a civil szervezeteknek a közösségi költségvetésben. Lényege a közösségi költségvetésnek, hogy a város lakói között párbeszéd legyen Budapest fejlesztési irányairól és az emberekben kialakuljon a vágy, hogy ezért tegyenek is. Ez a fajta párbeszéd közel áll a civil szervezetek tevékenységéhez, az önkormányzat pedig ehhez biztosít eszközöket a közösségi költségvetéssel. A közösségi költségvetés abban tud előnyöket nyújtani a civil szervezeteknek, hogy immár a közbeszéd részévé vált, így lehetőség van általa civileket érintő ügyek népszerűsítésére. Emellett innovatív megoldásokkal is élhetnek az ötletek meghatározásán keresztül. Ha egy ötlet olyan jellegű, akkor civil szervezetek részt is vehetnek a megvalósításukban, esetleges tervezési folyamatban, konzultációkban. A közösségi költségvetés lehetőséget ad a szimpatizánsok, támogatói bázis megszólítására, a bázis szélesítésére. Ezek az előnyökön túl, a közösségi költségvetés jó belépő abba a nyitott város kormányzás koncepcióba, amelyet az új önkormányzati vezetés próbál megvalósítani. Mindehhez olyan szimbolikus és fizikai terek létrehozása szükséges, amelyek lehetőséget adnak a párbeszédre - a közösségi költségvetés pedig egy ilyen tér.

Móra Vera, Ökotárs Alapítvány

Hozzászólásában arról beszélt, hogy egy civil szervezet számára az is lényeges, hogy a saját brandjét is tudja építeni. Ezért azt javasolja, hogy az önkormányzat valamilyen módon „adjon kreditet” azoknak a szervezeteknek, akik ebben részt vesznek, promócióval, híradással vagy bármi egyéb módon. Megemlítette, hogy tudható, hogy kevés az önkormányzat pénze, de megfontolandónak tartja, hogy amennyiben egy szervezet részt vesz az ötlet megvalósításában, pl. konzultál, akkor honorálni kellene ezt az erőfeszítést.

Merényi Miklós, K-Monitor Közhasznú Egyesület

Felhívta a figyelmet a K-Monitor saját [weboldalán írt blogposztjára](#), mely konkrét javaslatokat fogalmaz meg a közösségi költségvetésre vonatkozóan. Az Ökotárs Alapítvány képviselőjének javaslatára egy lengyel példát említett: az egyik városban a „legkreatívabb kampányt” díjjal szokták elismerni - ez jó megoldás lehet a civil szervezetek támogatására akár.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a kategóriákban inkonzisztenciát érzett. Tartalmilag egymáshoz nagyon hasonló ötletek különböző kategóriákban egyszerre versenyeztek, ami csorbította az

igazságosság elvét. Ezt konkrét példával a zebra megvalósításokra vonatkozó ötletekkel illusztrálta, amik három különböző kategóriában is szerepeltek. Ezért javasolná, hogy a tartalmilag szinte azonos ötletek egy kategórián belül versenyezzenek egymással.

Hozzászólását azzal folytatta, hogy a nagy kategóriákban nem egyenlő számú ötlet versenyzett. Például az „Esélyteremtő Budapest” kategóriában fele annyi ötlet volt, mint a többi nagy kategóriában, így más kategóriákhoz képest egy-egy ötletnek rövidebb útja volt a nyereshez. Visszautalt a prioritizált kategóriákra – szerinte érdemes lenne ebbe az irányba tovább lépni, például rászorultsági alapon kezelni a szociális ötleteket, még ha korábban az el is hangzott, hogy ez egyelőre nem lehetséges. Példának hozta fel a köz wc-s ötleteket, ha ez végül egy jobbmódú környéken kerül kialakításra, akkor mégsem tud megvalósulni a szociális igazságosság elve.

A kategóriákkal kapcsolatban észrevételezte továbbá, hogy még mindig azért nyerhetnek egyes ötletek, mert túl általánosan vannak megfogalmazva. Ezért javasolja, hogy az ötlet helye és léptéke szerepeljen a címben, mert ha egyértelműbb a cím, akkor egyszerűbb összemérni egy másik ötlettel. Példának hozta fel a köz wc ötletet, ahol csak a leírásból derült ki, hogy ez két darab köz wc-t jelent, nem pedig a címből. Egyetért, hogy a preferencia megjelenése fontos és erre a több szavazat lehetőségét ő is jó megoldásnak tartja. Kifejtette, hogy nincs általános gyakorlat a szavazatszám mutatóására a részvételi költségvetésekben, ezért ki kell próbálni, miként működik, a szavazatszám küszöbvel együtt.

Végül arra hívta még fel a figyelmet, hogy van abban veszély, ha kialakulnak olyan ötlet-típusok, amik évről-évre visszatérően nyerne (pl. zebrák, kerékpársávok kialakítása, köz wc telepítés), mert az ilyen fejlesztések könnyen kiszorulhatnak a főváros rendes költségvetéséből. Utalt a Kerékpáros Klub által írt [Facebook bejegyzésre](#), amely szintén ezt az eshetőséget problematizálta. A Kerékpáros Klub azt érzi, hogy a kerékpársávok kialakítása a közösségi költségvetésnek lett a „terepe”. A főváros rendes költségvetéséből megvalósuló fejlesztési programokból ezeknek nem szabadna kiszorulniuk, és a közösségi költségvetés csak pluszt kellene jelentsen mindehhez. Ennek megelőzésére közös ötletelést javasolt, melyben szervezetével szívesen részt venne.

Kerpel-Fronius Gábor, főpolgármester helyettes

Megköszönte a reakciókat. Kiemelte, hogy nagyon fontos, amit Móra Vera mondott, kell, hogy legyen értékajánlat civil szervezetek számára. Merényi Miklósról reagálva elmondta, hogy a közösségi költségvetésnek az is célja, hogy teret engedjenek újszerű ötletek felmerülésének, és ha azok már elkezdenek működni, akkor beépülhetnek a rendes költségvetésbe. Szerinte az, amit a Kerékpáros Klub ír, a jelen helyzetben pont fordítva van: elkötelezett az önkormányzat, hogy legyenek a kerékpározást biztonságosabbá tevő fejlesztések, azonban nagyon szűkösek az anyagi lehetőségek a fejlesztésekre, a közösségi költségvetés pedig egy lehetőség, hogy mégis legyenek ilyen fejlesztések. Éppen nem a kiszorító hatás érvényesül, hanem az, hogy a nagyon nehéz költségvetési helyzet ellenére megvalósulnak kerékpáros fejlesztések.

Elmondta, hogy a szavazatok aktuális állásának mutatójáról nagyon sok belső vita volt. Kifejtette, hogy ő azt gondolja, mutatni kell a szavazatszámokat, mert a másodlagos preferenciák így érvényesülhetnek. Ha valaki látja, hogy a számára legszimpatikusabb ötletnek nincsen esélye a nyeresre, akkor inkább egy olyanra szavaz, ami még szintén közel áll hozzá. Hozzátette még, hogy sokan már a kampányolás közben is publikálják a kapott szavazatszámokat, illetve a transzparencia nevében a szavazás lejárta után nyilvánosak ezek a számok. Ezért is döntöttek a folytatólagos nyilvánosság mellett. Viszont most látják, hogy ennek negatív hatásai is voltak. Elmondta, hogy munkacsoportüléseken való beszélgetések, a folyamatos felülvizsgálat és ciklusonkénti változtatások arra szolgálnak, hogy tökéletesítsék a rendszert. Az viszont előre nem látható, hogy egy-egy

változtatásnak mi lesz a hatása. A preferenciális, többes szavazás is ilyen kérdés – emellett az szól, hogy általa növelni lehet a szavazatszámokat és a legitimitást. Hozzátette, egyetért azzal, hogy azonos ötletek egy kategóriában versenyezzenek, de óvatosabb lenne, mert például lehet olyan zebrafejlesztés, amely a „helyi kis ötlet” kategóriába fér bele, míg egy nagyobb fejlesztés, ahol járdaszívetet, lámpát is ki kell alakítani csak nagyobb kategóriába kerülhetne a nagyobb összeg miatt. Végül egyetért, hogy az ötletcímeknek, leírásoknak is nagyon egyértelműnek kell lenniük. Még egyszer megköszönte a javaslatokat, és jelezte, hogy ezek többsége be fog épülni.

Móra Vera, Ökotárs Alapítvány

A szavazatszámok állásával kapcsolatban elmondta: lehet a kettőt kombinálni is, például mutatni majdnem végig és csak az utolsó pár napra elrejtteni, mert akkor a kampányolók láthatják a kampányuk értelmét, a szavazókat pedig nem befolyásolja.

Kerpel-Fronius Gábor, főpolgármester helyettes

Azzal egészítette ki az elhangzottakat, hogy a szavazási felület is sokat fejlődött. A szűrők, keresők beállítása nem csak informatikai kérdés, hanem jobban is lehetett kezelni a sokkal nagyobb számú ötletet. Ennek fejlesztésén tovább dolgoznak, hogy a felület még könnyebben kezelhető legyen.

Schwanzer Petronella, Magyar Páciensek Kamarája Egyesület

Javasolta, hogy a szavazás előtt a szervezetük részéről legyen lehetőségük megismerni a szavazás menetét, így az önkénteseik tovább tudják azt adni. Javasolta, hogy legyenek fényképes, rövid videós segédletek is, mert a fogyatékkal élőket, például a nagyothallókat és gyengénlátókat ezek segítenék. Tapasztalata szerint az ilyen 2-3 perces rövid videók nagyon jó eszközök. Ha ebben tudna a Főváros segíteni, és akár közösen lehetne hasonló videókat készíteni, az nagyon jó együttműködésre, egységes képi világra adna lehetőséget.

Móra Verával egyetért, hogy a civilek szaktudásának becsatornázása nagy segítség lehetne az önkormányzatnak is, ugyanakkor az önkormányzat is segíteni tudná a civileket a hálózatosodásban. Ez a civileknek erőforrást, míg a szorosabb partneri együttműködés az önkormányzatot szaktudás-bővülést jelentene. A közösségi költségvetéshez visszatérve hozzátette, hogy szerinte nagyon fontos, hogy szakemberek és ne a népszerűség döntsön arról, hogy mi tud megvalósulni.

Szabó Roland, Magyar Páciensek Kamarája Egyesület

Felszólalásában kifejtette, hogy az otlet.budapest.hu oldalon a globális és a helyi ötletek nem mindig voltak eléggé szétválasztva, így egy globális ötlet sokkal népszerűbb tudott lenni, mint egy helyi.

Sain Mátyás, részvételiségi csoportvezető

Válaszában elmondta, hogy azok külön kategóriákban voltak, így meg tudott valósulni a szétválasztás.

Dr. Gozdán Dóra Ramóna, jogi referens

A felvetésre reagálva hozzátette, a kategorizálásnál általános szabályként azt követték, hogy ha az ötletgazda konkrét helyszínre írt ötletet, akkor azt a „helyi ötlet” kategóriába sorolták. Számos ötlet volt viszont, amik elnagyoltabbak a megvalósítás helyszíne szempontjából. Például a Boráros térre

írt ötletet helyi kategóriába tették, míg voltak városrészekre vonatkozó ötletek, amik valóban nem a helyi kategóriában jelentek meg.

Barta Judit, civil csoportvezető:

Megköszönte a részvételt és lezárta az ülést.